

Índex

1. Introducció
2. La visió d'incidència d'ECAS
3. La incidència d'ECAS
4. Els objectius d'incidència d'ECAS
  - 4.1 La garantia de rendes
  - 4.2 El finançament de l'Estat de Benestar
  - 4.3 El futur del treball
  - 4.4 La cohesió social
5. Infraestructura d'ECAS per a la incidència
  - 5.1 Rols i responsabilitats
  - 5.2 Procés de presa de decisions
  - 5.3 Recursos necessaris
6. Conclusions

1. Introducció

ECAS és una federació d'Entitats Catalanes d'Acció Social que centren el seu focus de treball en els diferents col·lectius en situació o risc d'exclusió social. L'atenció directa que presten les organitzacions membres d'ECAS i la tasca de la pròpia federació per vertebrar el sector es fonamenten en la lluita per la igualtat d'oportunitats per a tota la població, així com en la voluntat de transformar la societat per fer-la més justa i equitativa.

L'objectiu principal és representar i defensar els interessos de les entitats associades en la construcció d'una societat més justa i cohesionada. Es basen en les propostes que proporcionen les diverses entitats membres per arribar, el millor possible, als objectius establerts.

En el marc de la seva actuació, ECAS realitza activitats d'incidència i influència política, a més a més d'activitats de comunicació i sensibilització per a la transformació social. Dins d'aquesta línia d'actuació, la Vocalia d'Incidència ha considerat apropiat realitzar un procés per elaborar un pla que estructurari la incidència d'ECAS durant el període 2020-2024.

Tot i que es valoren molt positivament les tasques d'incidència realitzades per ECAS fins ara, les entitats federades reclamen un major impacte de la incidència, així com una major proactivitat en aquesta línia estratègica de la federació. És necessari per tant que el Pla d'Incidència -PdI d'aquí en endavant- plantegi uns objectius consensuats pels òrgans de govern d'ECAS, així com uns indicadors per poder avaluar el progrés en aquestes fites.

Pla d'incidència d'ECAS 2020-2024

El present PdI ha de poder donar resposta a totes aquestes demandes al temps, però, que es mostra flexible en la seva execució. És a dir, ECAS considera el PdI com un document viu, que ha de ser contínuament revisat amb una mirada estratègica segons canviï la realitat política, social o econòmica en què desenvolupem les nostres accions.

ECAS també és conscient que els canvis socials no es produeixen senzillament perquè un agent o actor s'ho proposi, sinó que és la suma d'esforços, junt amb una situació externa favorable, la que propicia les oportunitats de canvi. ECAS, per tant, assumeix el repte de repensar la seva incidència a llarg termini, de manera visionària, per tal d'estar preparada per aprofitar les oportunitats que es puguin obrir o, fins i tot, treballar per generar-les. Al mateix temps, ECAS no vol descuidar les problemàtiques a curt termini que puguin millorar la qualitat de les condicions de vida de la població.

Per últim, aquest PdI no vol ser un compendi exhaustiu de totes les temàtiques en què ECAS podrà o haurà de fer incidència entre els anys 2020 i 2024. Som conscients que haurem de realitzar tasques d'incidència en moltes iniciatives i problemàtiques que no quedaran recollides aquí. Però aquest PdI sí que marcarà algunes problemàtiques prioritàries per a ECAS durant aquest període, en relació a les quals serem proactius i a les quals dedicarem la major part dels nostres esforços d'incidència per tal que des de fora de l'entitat se'ns hi associï automàticament com a referents.

2. La visió d'incidència d'ECAS

ECAS es considera a sí mateixa un agent de transformació, més enllà de la seva acció social directa, en la mesura que busca construir col·lectivament un discurs comú contra la injustícia social que sigui capaç d'oferir una proposta de societat més justa. ECAS vol que aquesta proposta no sigui només tècnica o relacionada amb el sector social, sinó que considerem que ha d'abastar tota la societat, interpel·lant-la en el seu conjunt.

Considerant tot això, la visió d'ECAS sobre la seva incidència és que ha de ser:

Transformadora, implicant la diversitat de col·lectius d'ECAS, lluitant contra la injustícia social i les desigualtats, capaç de tenir un impacte en la realitat.

3. La incidència d'ECAS

Aquest PdI situa quatre temes al centre de l'acció d'ECAS en incidència. Aquests quatre 'problemes' no són necessàriament els més greus o importants en l'actual situació política, econòmica o social, sinó que són els quatre en què ECAS considera que pot o ha de tenir un especial protagonisme en la mesura que estan vinculats a situacions d'injustícia social a les quals volem fer front.

Cada problemàtica podrà veure's desenvolupada en una o dues propostes d'incidència concretes. Aquestes propostes hauran de transcendir a totes les accions d'ECAS, siguin comunicatives, de formació, de sensibilització o d'informació, ja que són els objectius polítics de la federació.

ECAS establirà el següent cicle d'incidència:

4. Els objectius d'ECAS en incidència

4.1 La garantia de rendes

Identificació del problema i context extern. ECAS considera que l'actual política de garantia de rendes és insuficient. Amb una taxa de risc d'exclusió social del 24,7%, les polítiques públiques de garantia de rendes no estan complint el seu objectiu. De fet, el percentatge de població que està en risc de pobresa és, al 2018, superior que el dels pitjors anys de l'última crisi (21,3% front el 20,9% de 2014).

Taula 1. Taxa de risc de pobresa o exclusió social i els seus components. Catalunya.

	Taxa de risc de pobresa o exclusió social	Població en risc de pobresa (després de transferències socials)	Població que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa	Població amb privació material severa
2018	24,7%	21,3%	5,8%	6,5%
2017	23,8%	20,0%	8,8%	5,0%
2016	22,5%	19,2%	7,2%	5,5%
2015	23,5%	19,0%	8,8%	6,7%
2014	26,0%	20,9%	12,0%	6,3%
2013	24,3%	19,8%	10,8%	6,1%

Font: IDESCAT

La Renda Garantida de Ciutadania (RGC) està tenint diferents problemes per ser implementada i per aconseguir ser aquella proposta que la societat civil va presentar al Parlament de Catalunya mitjançant una Iniciativa Legislativa Popular. De fet, l'actual llei de la RGC ja ha estat modificada per via urgent al Parlament de Catalunya i, actualment, hi ha una altra proposta de modificació pendent de debat parlamentari.

Els partits polítics que no formen el govern es mostren a favor de realitzar-ne canvis, tot i que no especifiquen quins, i el partits de govern assumeixen que caldrà modificar alguns criteris de l'actual legislació, tot i que prefereixen fer-ho via reglament.

Pla d'incidència d'ECAS 2020-2024

En qualsevol cas, la RGC ha estat fruit d'un consens polític i social que, si es demostra que no està funcionant correctament, és susceptible de trencar-se a favor d'ampliar els drets que atorga.

Definició de la proposta. ECAS proposa treballar el problema de la garantia de rendes amb dues propostes concretes.

Renda Bàsica Universal (RBU). Per una banda, ECAS vol apostar per la consecució d'una Renda Bàsica Universal com a eina de redistribució de la riquesa i assegurança d'una vida digna per a totes les persones d'aquesta societat.

Renda Garantia de Ciutadania. Per altra, ECAS aposta per la millora de la RGC actualment vigent fins a convertir-la en el més semblant a una RBU catalana.

-PENDENT-

Definició de l'estratègia.

Actors primaris.

Actors secundaris.

Xarxes de treball/socis.

Classificació dels actors.

Posicionaments.

Missatge principal.

Estratègia mediàtica.

Pla d'Acció i execució.

Seguiment i Avaluació.

4.2 El finançament de l'Estat de Benestar

Identificació del problema i context extern. L'Estat de Benestar a Catalunya és un dels pitjors finançats a l'Estat espanyol. Catalunya només té una despesa social de 2.181,92€ per persona, lluny de la mitjana estatal (2.420,15€) i encara més lluny dels 3.242,78€ que hi dedica el País Basc.

Gràfic 1. Despesa social per habitant a les CCAA i a l'Estat espanyol. 2018.

Font: Associació estatal de Directors i Gerents de Serveis Socials

Tot i així, ja fa anys que cada cop que es presenten lleis de pressupostos al Parlament de Catalunya, el Govern els anomena els pressupostos més socials de la història. Això és conseqüència de l'existència d'una demanda social no formalitzada, un marc hegemònic, que reclama als governs autonòmics la fi dels pressupostos d'austeritat, un cop es considera que l'etapa de la crisi ja ha passat.

L'altra cara de la despesa social i els pressupostos és la política fiscal. Catalunya ha viscut els últims anys un debat molt intens, políticament parlant, sobre la necessitat d'incrementar el tram de l'IRPF i la necessitat de buscar més recursos fiscals per aconseguir més recursos per a les polítiques socials. Un debat que, per uns motius –manca de voluntat governamental- o d'altres –recurs de constitucionalitat de l'Estat- s'ha vist trencat a l'hora d'implementar-se en mesures concretes. Tot i així, segons l'últim informe FOESSA per a Catalunya, el 86,4€ de la població catalana considera que cal destinar més diners públics als serveis socials, i el 74% estaria disposat a pagar més impostos per tenir més serveis i prestacions socials.

Pla d'incidència d'ECAS 2020-2024

Definició de la proposta. ECAS proposa treballar el problema de l'insuficient finançament de l'Estat de Benestar català mitjançant un increment de les partides pressupostàries destinades a polítiques socials a Catalunya, fixant com a nivell a assolir la mitjana de la Unió Europea o dels països nòrdics.

-PENDENT-

Definició de l'estratègia.

Actors primaris.

Actors secundaris.

Xarxes de treball/socis.

Classificació dels actors.

Posicionaments.

Missatge principal.

Estratègia mediàtica.

Pla d'Acció i execució.

Seguiment i Avaluació.

ESBORRANY

4.3 El futur del treball

Identificació del problema i context extern. La societat actual ha vist com les transformacions econòmiques associades a la Gran Crisi de 2007, així com el desenvolupament tecnològic, han modificat les condicions del mercat laboral. Vivim moments en què **el treball ha deixat de ser l'eina de primera socialització** que va constituir en el passat, a causa, en gran part, a les dinàmiques de precarització i a la construcció d'una vida laboral intermitent per a moltes persones, les quals es veuen obligades a canviar d'ofici i alternar curts períodes de contractació amb períodes a l'atur.

El fet de tenir treball ja no és sinònim, doncs, de poder evitar o sortir de situacions de pobresa o exclusió. La precarietat laboral s'ha estès en forma de baixos salaris, alta temporalitat (18% de les persones que treballen tenen contracte, és temporal), parcialitat no desitjada (43% de les persones que tenen jornada parcial a Catalunya voldrien treballar més hores), i una baixa contractació que fa que el 41% de persones a l'atur fa més d'un any que no troben cap feina. Hi ha un 13,6% de persones treballadores que, tot i treballar, encara són en situació d'exclusió social (FOESSA Catalunya).

El desenvolupament tecnològic, al mateix temps que comporta una amenaça per la pèrdua de llocs de treball, és un fet que canvia la forma de treballar. S'ha estès la fórmula del treball per compte pròpia, fins i tot creant els anomenats falsos autònoms, de tal manera que la relació de les persones amb la seva feina principal acaba sent intermitent i gens estable.

La societat ha assumit que hi ha persones que queden fora del mercat laboral normalitzat, però no s'han creat els mecanismes necessaris per garantir el dret al treball d'aquestes persones.

Les prestacions d'atur existents en l'actualitat no estan adaptades a la nova realitat del mercat laboral.

Per últim, hi ha tot un seguit de treballs i feines invisibles, no remunerades, sense les quals el mercat laboral no podria funcionar i majoritàriament realitzades per dones. Els treballs de cura no són posats en valor pel mercat laboral, i no s'han generat fórmules de reconeixement d'aquest sector.

Definició de la proposta. ECAS proposa la consecució d'un pacte nacional per a la inserció social que, a l'estil del que van suposar altres eines d'aquest tipus, permeti a Catalunya la formulació d'un seguit de polítiques que siguin capaces d'abordar aquestes problemàtiques de manera consensuada entre tots els actors però, especialment, fent presents les realitats de les persones en situació d'exclusió social i oferint fórmules per al reconeixement del seu dret al treball.

Pla d'incidència d'ECAS 2020-2024

-PENDENT-

Definició de l'estratègia.

Actors primaris.

Actors secundaris.

Xarxes de treball/socis.

Classificació dels actors.

Posicionaments.

Missatge principal.

Estratègia mediàtica.

Pla d'Acció i execució.

Seguiment i Avaluació.

ESBORRANY

4.4 La cohesió social

Identificació del problema i context extern. ECAS ha detectat una pèrdua de la cohesió social, especialment als barris, després d'aquests anys de crisi. Són moltes les entitats petites que veuen reduir les seves activitats al temps que les problemàtiques de convivència s'incrementen. Fets com la segregació escolar, la manca d'integració de persones d'origen migrat o les dificultats per mantenir l'habitatge han fet que els barris pateixin una pèrdua de teixit social, comunitari.

Definició de la proposta. ECAS té com a proposta inicial la d'obrir-se al treball amb altres entorns o equipaments que ens són menys familiars i fomentar l'acció comunitària.

-PENDENT-

Definició de l'estratègia.

Actors primaris.

Actors secundaris.

Xarxes de treball/socis.

Classificació dels actors.

Posicionaments.

Missatge principal.

Estratègia mediàtica.

Pla d'Acció i execució.

Seguiment i Avaluació.

Pla d'incidència d'ECAS 2020-2024

-PENDENT-

5. Infraestructura d'ECAS per a la incidència

5.1 Rols i responsabilitats

5.2 Procés de presa de decisions

5.3 Recursos necessaris

-PENDENT-

6. Conclusions

ESBORRANY